

Finanspolicy

Ludvika kommun och de helägda kommunala bolagen

Dokumentnamn Finanspolicy		Dokumenttyp POLICY	Omfattning Ludvika kommun och de helägda kommunala bolagen
Dokumentägare Kommundirektör	Dokumentansvarig Koncernekonomichef	Publicering Kommunal författningssamling	
Författningsstöd Kommunallag, aktiebolagslag			
Beslutad KF 2020-12-07, § 174	Bör revideras senast Vid behov med översyn varje mandatperiod	Beslutsinstans Fullmäktige	Diarienummer 2020/343
Beslutade revideringar	Vad revideringen avsett	Diarienummer vid revideringen	

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun

Utöver styrdokumentstyperna nedan finns det i Ludvika kommun lagbundna styrdokument som inte följer denna terminologi. Namn och beslutsinstans för de styrdokument som styrs istället av gällande lagstiftning.

Dokumenttyp	Definition	Beslutas av	Giltighet	Uppföljning
Policy	Anger kommunens förhållningssätt till något. Långsiktig och övergripande.	Kommunfullmäktige	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Strategi	Hjälper att göra vägval och prioriteringar. Kan innehålla mål och uppdrag.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Riktlinjer	Innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period	Minst en gång per mandatperiod eller då riktlinjen upphör att gälla
Regler	Ska vara konkreta och sätta tydliga gränser.	Fullmäktige, kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period.	Minst en gång per mandatperiod eller då reglerna upphör att gälla

1 Inledning

1.1 Inledning

Finanspolicyen utgör ett övergripande ramverk för den finansiella hanteringen inom Ludvika kommun och dess helägda bolag (kommunkoncernen).

Finanspolicyen ska säkerställa att kommunen genom att efterleva angivna riktlinjer och riskmandat kommer att uppfylla kommunallagens krav avseende medelsförvaltning.

Ändrade förhållanden i omvärlden eller i kommunkoncernen kan medföra behov av uppdatering av policy med tätare intervall.

Till denna finanspolicy finns riktlinjer som uppdateras kontinuerligt av kommunstyrelsens förvaltning. Dessa biläggs denna policy.

1.2 Syfte

Syftet med finanspolicyen är att:

- Ange ansvarsfördelning.
- Ange mål och riktlinjer för hur finansverksamheten ska hanteras.
- Definiera de finansiella risker som kommunkoncernen får exponeras för och hur de ska hanteras.
- Ange riktlinjer för rapportering, uppföljning och intern kontroll

I fullmäktiges årliga budgetbeslut fastställs finansieringsbudget och därtill hörande eventuella upplåningsbehov vilket ska beaktas i finansieringsverksamheten.

1.3 Målsättning

Kommunen ska enligt kommunallagen förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses, detta sker genom att kommunkoncernen:

- Säkerställer betalningsförmågan och tryggar tillgången till kapital på såväl kort som lång sikt.
- Uppnä bästa möjliga finansnetto inom ramen för de riktlinjer som fastställs i denna policy.
- Säkerställa att finanshanteringen bedrivs med god intern kontroll och med beaktande och god riskspridning.
- Inom kommunkoncernen utnyttja skalfördelar och effektivisera finansiering, kapitalflöden, likviditetshantering, placeringar och upphandling av finansiella tjänster inom ramen för denna policy.

1.4 Omfattning

Finanspolicyen gäller för kommunen och dess direkt och indirekt helägda bolag och omfattar:

- Ansvarsfördelning
- Likviditetshantering
- Skuldhantering
- Placeringsföreskrifter
- Placering av pensionsmedel
- Utlåning till helägda dotterbolag
- Valutarisker
- Etik och hållbarhet
- Borgen och andra åtaganden
- Rapportering

Kommunen ska verka för en samordning av finansiella aktiviteter och riskhantering inom kommunkoncernen. Bolagens finanshantering ska följa denna koncerngemensamma finanspolicy som har fastställts av fullmäktige. Detta betyder att bolagen ska ha finansiell samverkan med kommunen inom områdena; planering och risk, låneupptag och borgen samt medelsförvaltning.

2 Ansvarsfördelning

2.1 Fullmäktig

Utöver kommunallagens bestämmelser fattar fullmäktige beslut i följande frågor:

- Fastställer kommunkoncernens finanspolicy
- Fastställer kommunkoncernens finansiella mål.
- Fastställer ram för kommunens upplåning.
- Fastställer borgens- och låneram för respektive bolag.

Kommunfullmäktige delegerar det operativa ansvaret för finanshanteringen till kommunstyrelsen inom ramen för denna finanspolicy.

2.2 Kommunstyrelsen

- Att följa upp och vid behov föreslå kommunfullmäktige förändringar i denna policy.
- Att ansvara för att finansverksamheten bedrivs enligt kommunfullmäktiges beslut.
- Att fastställa riktlinjer för kommunkoncernens finansverksamhet i enlighet med denna policy.
- Att fastställa metod för koncerninterna räntor.
- Att fastställa metod för beräkning av borgensavgifter.

- Att besluta om tillfälliga undantag från denna finanspolicy.
- Att till kommunfullmäktige rapportera eventuella avvikelser eller beslutade undantag från denna policy.
- Att ta del av rapporter gällande finansverksamheten fastställda i denna policy.

2.3 Kommundirektör

- Att ansvara för att säkerställa att denna policy samt riktlinjer följs i kommun och helägda bolag.
- Att ansvara för att det finns en fungerande organisation för finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att finanspolicyn följs.
- Att föra löpande strategiska diskussioner och följa utvecklingen inom finansverksamheten genom att ta del av den fortlöpande finansiella rapporteringen från kommun och helägda bolag.
- Att se till att kommunstyrelsen tillhandahåller den rapportering och information som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sin uppgift.

2.4 Koncernekonomichef

- Att ansvara för kommunens finansverksamhet i enlighet med denna policy samt riktlinjer.
- Att löpande ansvara för omvärldsbevakning och analys av den finansiella marknaden.
- Att ansvara för att samordna kommunkoncernens finansiella aktiviteter, riskhantering och kontakt med finansmarknadens aktörer.
- Att ansvara för att samordna och följa upp samt fortlöpande rapportera kommunkoncernens finansverksamhet till kommundirektören i enlighet med denna policy samt riktlinjer fastställda av kommunstyrelsen.
- Att genom samordning optimera, samt besluta om, kommunkoncernens likviditetshantering och samt behov av extern finansiering inom beslutade ramar.
- Att förvalta de gemensamma likvida medlen.
- Att besluta om kommunkoncernens finansiella organisation, samarbetsformer samt resursfördelning.
- Att upphandla limiter för koncerntoppkonto, checkkredit och kreditlöften inom borgensram.
- Att hantera och godkänna interna limiter och villkor inom koncernkontosystemet.
- Ansvara för att tillräcklig tillgång till likvida medel finns för kommunkoncernens löpande verksamheten samt för beslutade investeringar.

2.5 Kommunala bolagen

- Att ansvara för att finansverksamheten i bolaget bedrivs i enlighet med denna policy samt riktlinjer.
- Att vid behov ta fram kompletterande riktlinjer och instruktioner inom ramen för denna policy.
- Att följa upp, hantera och fortlöpande rapportera bolagets finansverksamhet och finansiella ställning till koncernekonomichefen i enlighet med denna policy samt övriga instruktioner.
- Att ansvara för att till koncernekonomichefen kommunicera bolagets behov av likviditet och finansiering samt följa koncernekonomichefens beslut gällande kommunkoncernens likviditetshantering och behov av externa finansiering.
- Att ansvara för att samordna bolagens finansiella aktiviteter, riskhantering och kontakt med och finansmarknadens aktörer med kommunen.
- Att ansvara för sin egen finansiella verksamhet och risker enligt vad som kommer av Aktiebolagen, ABL.

2.6 Övrigt om ansvarsfördelning

Förutom ovanstående gäller kommunens delegationsordning och attestinstruktion.

3 Likviditetshantering

3.1 Målsättning

Likviditetshantering innebär att säkerställa att kommunkoncernen på kort och lång sikt har tillräcklig mängd medel för att löpande kunna hantera in och utbetalningar.

3.2 Riskdefinition

Likviditetsrisk avser risken att kommunkoncernen inte har tillräcklig likviditet för att klara löpande utbetalningar. Kommunstyrelsen ska fastställa riktlinjer gällande övergripande likviditetshantering, samordning av likviditetsflöden samt behov av likviditetsreserv för att hantera likviditetsrisken.

4 Skuldhantering

4.1 Målsättning

Skuldhanteringen ska minimera upplåningskostnaderna och trygga finansieringen för kommunen och dess bolag på såväl lång som kort sikt.

4.2 Allmänt

Vid upplåning och skuldförvaltning ska alltid sådana former väljas att krav på mycket låg risk tillgodoses och att, med beaktande av kravet på låg risk, lägsta möjliga finansieringskostnader eftersträvas. Upplåning får endast ske i svenska kronor. Genom samordning och planering som leds av koncernekonomichefen ska kommunkoncernens likviditet aktivt användas för att minimera den externa upplåningen i kommun och bolag.

Upplåningsåtgärd som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffär) får inte ske. Undantag är upptagande av planerad upplåning i förväg (maximalt 180 dagar i förväg) med anledning av gynnsamt kredit- eller ränteläge, godkännande av koncernekonomichef ska dock ske innan upplåning.

4.3 Riskdefinition finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att kommunen eller bolagen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansiering endast kan ske till ofördelaktiga villkor. Kommunstyrelsen ska fastställa riktlinjer för att begränsa finansieringsrisken genom att reglera godkända finansieringskällor, tillåtna motparter. Vidare ska dessa riktlinjer reglera låneportföljens förfallostruktur samt kapitalbindningstid.

4.4 Riskdefinition ränterisk

Med ränterisk avses risken att räntekostnaderna ökar vid ett stigande ränteläge samt omvänt risken att räntebinda alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta. Kommunstyrelsen ska ange riktlinjer för att begränsa ränterisken genom att reglera skuldportföljens ränteförfallostruktur samt genomsnittliga räntebindning.

4.5 Tillåtna finansiella instrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker. Derivatinstrument får endast användas till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning. Före användning av finansiella instrument ska instrumentens riskprofil utvärderas och principer för löpande bokföring fastställas.

Kommunstyrelsen ska begränsa risker genom att i riktlinjer reglera användningen av finansiella instrument, godkända instrument samt godkända motparter.

4.6 Leasing

Ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal om det innebär att de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Vid denna typ av leasing ska leasetagaren redovisa objekt som innehas som anläggningstillgång i balansräkningen. Finansiell leasing jämförs med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i dessa riktlinjer.

5 Borgen

Beslut om borgen fattas av fullmäktige.

Kommunens bolag får inte ingå eller teckna borgen.

6 Placeringsföreskrifter

6.1 Målsättning

Om överskottslikviditet (se även kapitel 3) uppstår i kommunkoncernen får dessa medel placeras utanför koncernkontot i avvaktan på att lån förfaller till betalning eller amortering kan göras. En sådan eventuell placering för enbart göras av koncernekonomichefen.

6.2 Riskdefinition placeringar

Ränterisk - Med ränterisk för överskottslikviditet avses risken att marknadsvärdet i en placering sjunker vid en ränteuppgång.

Likviditetsrisk - Med likviditetsrisk för överskottslikviditeten avses risken att kommunen inte omedelbart kan omsätta en placering på marknaden.

Kreditrisk – Med kreditrisk avses att kommunen inte får tillbaka sin placering inklusive upplupen ränta på grund av att motparten får betalningssvårigheter eller går i konkurs.

Marknadsrisk – Med marknadsrisk avses risken för en negativ effekt marknadsvärdet på kommunens placeringar till följd av marknadsläget. Exempelvis att kommunens aktieplaceringars värde sjunker till följd av en nedgång på aktiemarknaden.

Kommunstyrelsen ska ange riktlinjer för att begränsa ovanstående risker genom att reglera tillåtna placeringar, motparter och maximal tillåten löptid.

7 Valutarisk

7.1 Riskdefinition och hantering av valutarisk

Bolag i kommunens koncern ska enbart handla och placera i svenska kronor.

8 Etik och hållbarhet

Kommunen och bolagen ska agera som en ansvarsfull aktör på finansmarknaden. Genom hållbara och ansvarsfulla placeringar av kommunens kapital i Sverige och i världen, så kan kommunen bidra till målet om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Vid placeringar ska etiska riktlinjer tillämpas som baseras på svensk lagstiftning, på av riksdag och regering undertecknade deklARATIONER och konventioner inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljöhänsyn, samt på resolutioner eller motsvarande utfärdade av FN och ILO inom ovan nämnda områden.

Direkta placeringar ska inte ske i värdepapper utgivna av företag vars huvudsakliga verksamhet utgörs av tillverkning eller försäljning av vapen eller annat krigsmaterial, fossila bränslen, produktion av pornografi, tobaksprodukter, spel eller alkoholhaltiga drycker.

Vid indirekta placeringar i fonder ska eftersträvas att fonden har en placeringsinriktning som så långt som möjligt uppfyller de hållbarhetskrav som anges ovan. Vid placeringar i fonder ska innehavets vikt bedömas utifrån ett väsentlighetskriterium där endast mindre avvikelser kan accepteras.

9 Rapportering

9.1 Syftet med rapporteringen

Syftet med rapporteringen är att:

- säkerställa att finanspolicyn följs
- följa upp utfall mot fastställda limiter
- hålla kommunfullmäktige och kommunstyrelsen informerad om kommunens finansiella situation.

9.2 Rapporteringsstruktur

Andel ränteförfall inom ett år

Räntebindningstid

Kapitalförfall inom ett år

Kapitalbindningstid

Andel lånemotparter

Andel grön finansiering
